

Lovforslag nr. L 184

Folketinget 2009-10

Fremsat den 24. marts 2010 af justitsministeren (Lars Barfoed)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

(Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol)

§ 1

I lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1337 af 3. december 2007, som ændret bl.a. ved lov nr. 496 af 17. juni 2008, § 4 i lov nr. 500 af 17. juni 2008 og senest ved § 5 i lov nr. 501 af 12. juni 2009, foretages følgende ændring:

1. I § 78 a, stk. 1, ændres »indtil 3 måneder« til: »indtil 5 måneder«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2010 og finder anvendelse på personer, der idømmes fængselsstraf efter denne dato.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.
Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Gældende ret
 - 2.1. Fuldbyrkelse af fængselsstraf i kriminalforsorgens institutioner mv.
 - 2.2. Fuldbyrkelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol
 - 2.3. De hidtidige erfaringer med ordningen
3. Lovforslagets udformning
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner
5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. De administrative konsekvenser for borgerne
7. De miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at udvide anvendelsesområdet for ordningen vedrørende fuldbyrkelse af frihedsstraf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol ("fodlænkeordningen").

Efter de gældende regler kan personer, der idømmes fængselsstraf i indtil 3 måneder, uanset forseelsens art, efter ansøgning få tilladelse til at afsone fængselsstraffen på bopælen med en såkaldt elektronisk fodlænke (en sender om anklen). Den pågældende skal opfylde en række nærmere angivne betingelser vedrørende bl.a. bolig- og beskæftigelsesforhold.

Undtaget fra ordningen er personer, der er idømt fængselsstraf i indtil 14 dage for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, medmindre straffen tillige er idømt for overtrædelse af anden lovgivning, og den eller de skete lovovertrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ikke har været af væsentlig betydning for straffens længde.

Der er tale om en særlig afsoningsform, som er mindre udgiftskrævende end straffuldbyrkelse i fængsel, og som indebærer visse fordele, herunder at den dømte under strafudståelsen kan fortsætte i sit job, uddannelsesforløb mv. De hidtidige erfaringer med fodlænkeordningen er positive, både her i landet og i udlandet.

I forbindelse med en forespørgsel til justitsministeren den 28. januar 2010 om ressourcer til kriminalforsorgen (forespørgsel F 16) vedtog Folketinget bl.a., at der skal frigøres fængselspladser gennem en udvidelse af fodlænkeordningen.

Det foreslås på den anførte baggrund at udvide fodlænkeordningen, så den kommer til at omfatte alle personer, der idømmes fængselsstraf i indtil 5 måneder. Undtagelsen for visse personer, der er dømt for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, foreslås opretholdt.

2. Gældende ret

2.1. Fuldbyrkelse af fængselsstraf i kriminalforsorgens institutioner mv.

Reglerne om fuldbyrkelse af fængselsstraffe, bødestrafte, betingede domme, herunder med vilkår om samfundstjeneste, og forvaring findes i straffuldbyrkelsesloven, jf. herved lovebkendtgørelse nr. 1337 af 3. december 2007 med senere ændringer. Straffuldbyrkelsesloven indeholder i afsnit II bestemmelser, der særligt tager sigte på fuldbyrkelse af fængselsstraffe.

Personer på 18 år eller derover afsone som altovervejende hovedregel fængselsstraf i fængsel eller arresthus, jf. straffuldbyrkelseslovens § 20, stk. 1. Fængselsstraf kan dog i særlige tilfælde fuldbyrdes i kriminalforsorgens pensioner og i institutioner mv. uden for kriminalforsorgen, jf. lovens § 20, stk. 2, f.eks. hvis den dømte har behov for særlig behandling eller pleje mv. Fuldbyrkelsen kan endvidere i særlige tilfælde finde sted på den dømtes bopæl med elektronisk fodlænke, jf. lovens § 20, stk. 3, hvis den dømte opfylder en række betingelser vedrørende bolig- og beskæftigelsesforhold mv.

Personer under 18 år afsoner som udgangspunkt fængselsstraf uden for fængsel eller arresthus, dvs. på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod dette, jf. straffuldbyrdslovens § 78, stk. 2. Sådanne hensyn kan foreligge på grund af kriminalitetens art, den dømtes farlighed eller erfaringer med voldelig adfærd, undvigelse eller lignende fra tidligere ophold i institution mv.

Dømte indkaldes med et varsel på normalt 1 måned til at møde i en bestemt afsoningsinstitution. Bl.a. i tilfælde, hvor den pågældende er dømt efter straffelovens § 119 (vold mod tjenestemand i funktion), § 123 (vidnetrusler), § 216 (voldtægt) eller §§ 244-246 (vold), er varslet dog kun 10 dage. Den dømte vejledes i indkaldelsen bl.a. om muligheden for at ansøge om udsættelse og benådning, herunder om reglerne om opsættende virkning af en sådan ansøgning.

Det forkortede varsel på 10 dage, der anvendes i visse tilfælde, er indført med henblik på, at strafafsoningen kan påbegyndes 1 måned efter endelig dom. Som følge af bl.a. de administrative skridt, der skal iagttages, før der kan meddeles tilladelse til afsoning på bopælen med elektronisk fodlænke, herunder gennemførelse af en egnethedsundersøgelse af ansøgeren, er det ikke muligt at iværksætte afsoning inden for 1 måned. Administrationen af fodlænkeordningen er imidlertid indrettet således, at behandlingen af ansøgninger om tilladelse til afsoning på bopælen med elektronisk fodlænke fra den omhandlede persongruppe prioriteres højt. Det samme gælder for så vidt angår iværksættelsen af selve strafafsoningen.

2.2. Fuldbyrdselse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol

2.2.1. Siden 1. juli 2005 har personer, der er idømt fængselsstraf i indtil 3 måneder for overtrædelse af færdselsloven, kunnet få tilladelse til at udstå straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter reglerne i straffuldbyrdslovens kapitel 13 a. Reglerne om denne afsoningsform blev indført ved lov nr. 367 af 24. maj 2005 om ændring af lov om fuldbyrdselse af straf m.v. (Fuldbyrdselse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt begrænset fællesskab for ”negativt stærke” indsatte m.v.), jf. Folketingstidende 2004-05 (2. samling), Tillæg A, s. 426.

Ved lov nr. 304 af 19. april 2006 om ændring af lov om fuldbyrdselse af straf m.v. (Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdselse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt fratagelse af mulighed for udgang ved udeblivelse fra afsoning), jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, s. 2578, blev fodlænkeordningen udvidet til at omfatte alle personer, som

på gerningstidspunktet var under 25 år, og som idømmes fængselsstraf i indtil 3 måneder uanset karakteren af lovovertrædelsen. Ordningen blev endvidere udvidet til at omfatte personer (uanset alder), der før, samtidig med eller efter en dom for overtrædelse af færdselsloven tillige er idømt straf for overtrædelse af anden lovgivning, hvis den eller de skete overtrædelser af anden lovgivning ikke har været af væsentlig betydning for den samlede fængselsstrafs længde, og hvis længden af den samlede fængselsstraf ikke overstiger 3 måneder.

Den seneste udvidelse af ordningen blev gennemført ved lov nr. 496 af 17. juni 2008 om ændring af lov om fuldbyrdselse af straf m.v. (Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdselse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol), jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, s. 3518, hvor ordningen blev udvidet til at omfatte alle personer, der idømmes fængselsstraf i indtil 3 måneder, uanset den dømtes alder og forseelsens art.

Fodlænkeordningen blev samtidig ved § 4 i lov nr. 500 af 17. juni 2008 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven og lov om fuldbyrdselse af straf m.v. (Styrkelse af indsatsen mod ulovlige skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder), jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, s. 5979, ændret således, at personer, der er idømt fængselsstraf i indtil 14 dage for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, ikke kan gives tilladelse til at afsone med elektronisk fodlænke, medmindre straffen tillige er idømt for overtrædelse af anden lovgivning, og den eller de skete lovovertrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ikke har været af væsentlig betydning for straffens længde.

2.2.2. Efter straffuldbyrdslovens § 78 a, stk. 1, meddeles tilladelsen til at afsone straffen på bopælen med elektronisk fodlænke af justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil.

Det er ikke en betingelse for at få tilladelse til afsoning af fængselsstraffen på bopælen, at den fængselsstraf, som ansøgningen vedrører, er idømt ved én dom, når blot den samlede fængselsstraf, som den pågældende skal afsone, ikke overstiger 3 måneder (eller er omfattet af undtagelsen vedrørende overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer).

En bøde idømt eller vedtaget før, samtidig med eller efter en idømt fængselsstraf afskærer ikke en person fra at opnå tilladelse til at afsone fængselsstraffen på bopælen med elektronisk fodlænke. Dette gælder, uanset hvilken lovgivning bøden er udstedt i medfør af. Er en person således f.eks. idømt en fængselsstraf på 3 måneder for overtrædelse af straffeloven og ved samme dom

en bøde for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven, kan den pågældende afsone fængselsstraffen på 3 måneder på bopælen, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Efter straffuldbyrdslovens § 78 a, stk. 3, fastsætter justitsministeren regler om den administrative behandling af ansøgninger om afsoning med elektronisk fodlænke. Justitsministeren kan i den forbindelse bestemme, at der kun tillægges ansøgninger indgivet inden udløbet af bestemte frister opsættende virkning, således at straffuldbyrdelsen udsættes.

En ansøgning om afsoning med elektronisk fodlænke kan dog ikke tillægges opsættende virkning, hvis politidirektøren har underrettet kriminalforsorgen om, at hensynet til politiets forebyggende virksomhed skønnes at kræve, at den dømte påbegynder straffuldbyrdelsen uden at afvente behandlingen af en sådan ansøgning.

Straffuldbyrdslovens § 78 b fastsætter, hvilke betingelser en person skal opfylde for at kunne meddeles tilladelse til at afsone på bopælen med fodlænke.

Efter § 78 b, stk. 1, nr. 1-4, er tilladelse til afsoning på bopælen med elektronisk fodlænke betinget af, at den dømtes boligforhold gør afsoning på bopælen mulig, at den dømtes beskæftigelsesforhold i form af arbejde, uddannelse eller lignende er af en sådan beskaffenhed, at det er muligt at kontrollere, at den dømte overholder et vilkår om at passe sit job eller uddannelse mv., at den dømte, hvis denne tidligere har afsonet straf på bopælen med elektronisk fodlænke, i et tidsrum af 2 år forud for idømmelsen af den straf, som ansøgningen vedrører, ikke er idømt højere straf end bøde, og at personer, der har samme bopæl som den dømte, og som er over 18 år, meddeler samtykke til, at afsoning kan finde sted på den fælles bopæl.

Efter straffuldbyrdslovens § 78 b, stk. 2, kan en tilladelse til afsoning af fængselsstraf på bopælen med elektronisk fodlænke nægtes, hvis fuldbyrdsformen efter en konkret vurdering af den dømtes forhold i det enkelte tilfælde ikke findes hensigtsmæssig. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor der er grund til at tro, at den dømte ikke vil overholde de vilkår, som gælder for afsoning med fodlænke.

Til brug for afgørelsen af, om den dømte opfylder betingelserne i § 78 b, stk. 1, nr. 1-4, eller om den dømtes forhold gør straffuldbyrdelse på bopælen uhensigtsmæssig, foretager kriminalforsorgen en nærmere undersøgelse af den dømtes forhold, herunder vedkommendes boligforhold, beskæftigelsesforhold samt fysiske og psykiske tilstand, jf. straffuldbyrdslovens § 78 b, stk. 3.

Opfylder den dømte ikke samtlige de betingelser, der er nævnt i § 78 b, stk. 1, nr. 1-4, vil den pågældende få

afslag på sin ansøgning. Det samme er tilfældet, hvis fuldbyrdsformen som følge af den dømtes forhold i øvrigt ikke findes hensigtsmæssig, jf. straffuldbyrdslovens § 78 b, stk. 2.

Straffuldbyrdslovens § 78 c, stk. 1, nr. 1-8, indeholder herudover en række vilkår for afsoning på bopælen med elektronisk fodlænke. Den dømte må bl.a. ikke begå strafbart forhold, forlade sin bopæl uden for de af tilsynsmyndigheden fastsatte tidsrum eller indtage alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning.

I medfør af § 78 c, stk. 2, kan der endvidere fastsættes andre vilkår, der findes hensigtsmæssige, herunder vilkår om, at den dømte underkaster sig en struktureret, kontrolleret alkoholbehandling.

Justitsministeren eller den, der af justitsministeren er bemyndiget hertil, fastsætter eventuelle vilkår efter § 78 c, stk. 2, og påser overholdelsen af vilkår efter § 78 c, stk. 1 og 2.

En tilladelse til afsoning på bopælen kan tilbagekaldes efter reglerne i straffuldbyrdslovens § 78 e. Tilbagekaldelse kan bl.a. ske, hvis den dømte anmoder herom, hvis den dømte ikke længere opfylder betingelserne i lovens § 78 b, eller hvis den dømte har overtrådt vilkårene i § 78 c.

Hvis en tilladelse til afsoning på bopælen tilbagekaldes før straffuldbyrdelsen iværksættes, indsættes den dømte snarest muligt til afsoning i fængsel eller arresthus, jf. straffuldbyrdslovens § 8, stk. 1.

Sker tilbagekaldelsen efter fuldbyrdslovens iværksættelse, skal den dømte overføres til fængsel eller arresthus, jf. herved straffuldbyrdslovens § 78 f, stk. 1.

2.3. De hidtidige erfaringer med ordningen

I perioden fra fodlænkeordningens start den 1. juli 2005 og til og med den 31. december 2009 har kriminalforsorgen informeret i alt 12.639 domfældte om muligheden for at søge om at afsone på bopælen i elektronisk fodlænke. Omkring 64 pct. af disse domfældte (8.087 domfældte) har søgt om tilladelse til afsoning på bopælen, og heraf har omkring 65 pct. (5.223 domfældte) fået tilladelse. Dette svarer til, at omkring 41 pct. af de domfældte, der har haft mulighed for at søge om tilladelse til afsoning på bopælen, har fået tilladelse hertil.

Af de 5.223 tilladelser, der er blevet givet i perioden fra den 1. juli 2005 og til og med den 31. december 2009, er 105 (svarende til 2,0 pct.) blevet tilbagekaldt før iværksættelse af afsoningen, mens 377 (svarende til 7,2 pct.) er blevet tilbagekaldt efter iværksættelse af afsoningen.

Hovedårsagerne til, at tilladelser tilbagekaldes, *før* afsoningen er påbegyndt, er, at den dømte ikke længere opfylder betingelserne (f.eks. vedrørende bolig- og beskæftigelsesforhold) eller har begået nyt strafbart forhold. Den hyppigste årsag til tilbagekaldelse *efter* iværksættelsen af afsoningen er, at den dømte har indtaget alkohol.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Et væsentligt formål med fodlænkeordningen er, at den dømte kan bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet mv. under strafafsoningen, idet dette kan forbedre den pågældendes muligheder for på lang sigt at have en varig tilknytning til arbejdsmarkedet, hvilket generelt vil kunne medvirke til at mindske risikoen for tilbagefald til ny kriminalitet (recidiv).

Hertil kommer, at afsoning med fodlænke er en billigere afsoningsform end afsoning i fængsel.

Fodlænkeordningen har været under etapevis opbygning siden ordningens ikrafttræden bl.a. med henblik på at give kriminalforsorgen mulighed for at afprøve det elektroniske overvågningsudstyr. Ordningen er i dag velfungerende personalemæssigt og organisatorisk.

Efter den seneste udvidelse af ordningen i 2008 er alle dømte, uanset alder og forseelse, omfattet af ordningen (undtaget visse personer, der er idømt korte fængselsstraffe for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer).

Erfaringerne med at anvende fodlænkeordningen på denne bredere gruppe af afsonere har været positive. Antallet af tilfælde, hvor Direktoratet for Kriminalforsorgen har tilbagekaldt en tilladelse, er fortsat ret lille.

I perioden 1. december 2008 til 30. november 2009 blev hovedparten af de personer, der i den pågældende periode blev idømt frihedsstraf på indtil 3 måneder og dermed kunne komme i betragtning til afsoning med elektronisk fodlænke, dømt for vold (ca. 33 pct.), tyveri mv. (ca. 14 pct.) og overtrædelse af færdselsloven (ca. 28 pct.).

I den samme periode blev hovedparten af de personer, der blev idømt frihedsstraf på mellem 3 og 5 måneder, dømt for vold (ca. 45 pct.), tyveri mv. (ca. 24 pct.) og overtrædelse af færdselsloven (ca. 9 pct.).

Fodlænkeordningen kendes fra en række andre lande, herunder Norge og Sverige, hvor der kan afsones domme på op til henholdsvis 4 og 6 måneder i fodlænke.

Udenlandske erfaringer viser, at der indtræder en stigning i antallet af vilkårsovertrædelser, når en person har afsonet mere end 5 måneder i fodlænke.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at fodlænkeordningen bør udvides yderligere i lyset af de hidtidige positive erfaringer med den nuværende fodlænkeordning sammenholdt med udenlandske erfaringer på området, og under hensyn til Folketingets vedtagelse i forbindelse med forespørgsel F 16 om ressourcer til kriminalforsorgen, hvorefter der bl.a. skal frigøres fængselspladser gennem en udvidelse af fodlænkeordningen. Det foreslås, at ordningen udvides til at omfatte personer, som idømmes fængselsstraffe på indtil 5 måneder i stedet for som i dag indtil 3 måneder.

3.2. Som nævnt under pkt. 2.2.1. blev fodlænkeordningen ved § 4 i lov nr. 500 af 17. juni 2008 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrkelse af indsatsen mod ulovlige skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder), jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, s. 5979, ændret således, at personer, der er idømt fængselsstraf i indtil 14 dage for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, ikke kan gives tilladelse til at afsones med elektronisk fodlænke, medmindre straffen tillige er idømt for overtrædelse af anden lovgivning, og den eller de skete lovovertrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ikke har været af væsentlig betydning for straffens længde.

Baggrunden for denne begrænsning i adgangen til at anvende fodlænkeordningen er, at personer, der dømmes for ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder, hurtigt skal påbegynde afsoning, at der ikke ses at være den samme risiko for at miste tilknytning til arbejde eller uddannelse mv. ved helt korte afsoningsforløb, og at det vil medføre en betydelig ressourcemæssig belastning af kriminalforsorgen, hvis kriminalforsorgen også ved disse helt korte straffe skal foretage det administrative arbejde, der er forbundet med denne afsoningsform, herunder visitation, egnethedsvurdering og praktisk iværksættelse.

Ud over den nævnte begrænsning indebar lov nr. 500 af 17. juni 2008 også en skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder. Kriminalforsorgen blev i forlængelse af vedtagelsen af loven anmodet om løbende at følge belægsudviklingen, da der var en vis usikkerhed om virkningen af strafskærpelsen.

Justitsministeren orienterede ved brev af 4. september 2009 til Folketingets Retsudvalg nærmere om antallet af sager, der havde været omfattet af begrænsningen i fodlænkeordningen. Opgørelsen var baseret på en indberetningsordning i anklagemyndigheden. Justitsministeriet tilkendegav videre, at ministeriet på grundlag af erfaringerne med de nye regler ville drøfte med Direktoratet for Kriminalforsorgen, om begrænsningen bør fastholdes.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst over for Justitsministeriet, at de hensyn, der lå bag indførelsen af begrænsningen i fodlænkeordningen, fortsat gør sig gældende, og at det på den baggrund er direktoratets opfattelse, at begrænsningen bør bevares.

Justitsministeriet foreslår på den anførte baggrund ingen ændring af den omhandlede begrænsning i adgangen til at anvende fodlænkeordningen.

3.3. Der foreslås ikke i øvrigt ændringer af betingelserne for at kunne meddeles tilladelse til at afsone på bopælen, jf. straffuldbyrdslovens § 78 b, eller af vilkårene for afsoning på bopælen, jf. lovens § 78 c.

Efter lovforslaget vil det således ligesom efter gældende ret ikke være et krav, at den fængselsstraf, som den dømtes ansøgning vedrører, er idømt ved én dom, når blot den samlede fængselsstraf, som den pågældende skal afsone, ikke overstiger 5 måneder. Således vil f.eks. en person, som idømmes en ubetinget fængselsstraf i 40 dage for et knyttnæveslag (jf. straffelovens § 244), og som senere – men inden tilladelse til afsoning på bopælen er meddelt – idømmes 3 måneders ubetinget fængsel for underslæb (jf. straffelovens § 278), kunne meddeles tilladelse til at afsone den samlede straf af fængsel i 4 måneder og 10 dage på bopælen med elektronisk fodlænke.

Det vil fortsat være muligt at give tilladelse til, at en person, der idømmes en såkaldt kombinationsdom, jf. straffelovens § 58, afsoner den ubetingede del af straffen på bopælen med elektronisk fodlænke, hvis den ubetingede del af straffen ikke overstiger 5 måneders fængsel.

Da fodlænkeordningen også efter den foreslåede udvidelse vedrører fuldbyrdelse af fængselsstraf, vil en bøde vedtaget eller idømt før, samtidig med eller efter den dom, som ansøgningen om afsoning på bopælen vedrører, fortsat ikke afskære den dømte fra at få tilladelse til at afsone den idømte fængselsstraf på bopælen med fodlænke.

Tilladelse til afsoning på bopælen vil ligesom i dag ikke kunne meddeles personer på 15-17 år, der som et alternativ til fængselsstraf er idømt en såkaldt ungdoms-sanktion efter straffelovens § 74 a.

Heller ikke personer, som skal afsone forvandlingsstraf, jf. straffelovens § 53, kan meddeles tilladelse til afsoning på bopælen.

Endelig vil en person, der har flere uafsonede domme, som sammenlagt overstiger 5 måneders fængsel, fortsat ikke kunne få tilladelse til at afsone straffen helt eller delvis på bopælen med elektronisk fodlænke.

3.4. I forbindelse med den foreslåede udvidelse af fodlænkeordningen vil Justitsministeriet i givet fald på et

enkelt punkt ændre den administrative praksis, der knytter sig til straffuldbyrdslovens regler om vilkår for afsoning på bopælen i elektronisk fodlænke.

Det drejer sig om, at den dømte efter den nuværende praksis kan få tilladelse til 2 timers dagligt ophold uden for boligen på aktivitetsfrie dage (weekender mv.) i de første 2 måneder efter påbegyndelsen af afsoningen med elektronisk fodlænke og herefter 3 timers dagligt ophold uden for boligen.

Denne administrative praksis bygger på bemærkningerne til lovforslag nr. L 97 om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol) (fremsat den 12. marts 2008), jf. Folketingstidende 2007-2008 (2. samling), Tillæg A, s. 3518.

Justitsministeriet vil i givet fald ændre den administrative praksis på dette område, så det i den dømtes aktivitetskema kan fastlægges, at den dømte på aktivitetsfrie dage i den første måned af afsoningen har tilladelse til 2 timers dagligt ophold uden for boligen, i den 2. måned af afsoningen tilladelse til 3 timers dagligt ophold uden for boligen, i den 3. og 4. måned tilladelse til 6 timers dagligt ophold uden for boligen og i den 5. måned tilladelse til 8 timers dagligt ophold uden for boligen.

Dagligt ophold uden for boligen på aktivitetsfrie dage vil – efter tilladelse – i givet fald kunne finde sted i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 22.00 og højst i 2 dage om ugen. Hvis den dømte har mere end 2 aktivitetsfrie dage om ugen, kan timerne dog fordeles på mere end 2 dage, men således at det samlede antal timer, hvor den dømte har tilladelse til ophold uden for boligen, forbliver uændret. Tilladelsen vil ikke kunne lægges sammen med den tilladelse, der efter den gældende bekendtgørelses § 10, stk. 2, gives til at foretage personlige indkøb, tøjvask mv.

Denne forudsatte ændring af den administrative praksis er inspireret af den svenske IÖV-ordning. Den indebærer med sin ”progression” af frihed på aktivitetsfrie dage en kompensation for den belastning, der i givet fald vil være forbundet med, at afsoning på bopælen under intensiv overvågning og kontrol kan foregå over længere tid end i dag.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

En udvidelse af anvendelsesområdet for fodlænkeordningen fra at omfatte dømte med fængselsstraffe på indtil 3 måneders fængsel til at omfatte dømte med fængselsstraffe på indtil 5 måneders fængsel forventes

at medføre, at kriminalforsorgens nuværende fodlænkeordning skal udvides med i alt 60 pladser.

Lovforslaget vil på den baggrund medføre merudgifter for kriminalforsorgen i 2010 på i alt 10 mio. kr. til indkøb af udstyr og øgede personaleudgifter. Samtidig muliggøres en udvidelse af kriminalforsorgens samlede afsonningskapacitet.

Lovforslaget skønnes desuden at medføre visse administrative konsekvenser for kriminalforsorgen i forbindelse med administration og undersøgelse af de dømtes forhold og egnethed til at indgå i ordningen samt til tilsyns- og kontrolforanstaltninger.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Merudgifter på 10 mio. kr. for kriminalforsorgen. Ingen for kommuner og regioner.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Visse begrænsede konsekvenser.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I lovforslagets bilag 1 er den foreslåede bestemmelse sammenholdt med den nugældende bestemmelse.

Til § 1

Til nr. 1 (§ 78 a, stk. 1)

Den foreslåede ændring i straffuldbydelseslovens § 78 a, stk. 1 indebærer, at fodlænkeordningens anvendelsesområde udvides til at omfatte dømte med fæng-

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet i Danmark, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Kriminalforsorgsforeningen, Dansk Fængselsforbund, HK-Landsklubben for Kriminalforsorgen, Dansk Socialrådgiverforening, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Advokatrådet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden, Dansk Retspolitisk Forening, Kriminalpolitisk Forening (KRIM) og Danske Advokater.

selsstraffe på indtil 5 måneder, mens ordningen i dag alene omfatter dømte med fængselsstraffe på indtil 3 måneder. Der foreslås ingen ændring af fodlænkeordningen i øvrigt, herunder af de betingelser, der skal være opfyldt, for at der kan meddeles tilladelse til afsoning på bopælen, jf. lovens § 78 b, af vilkårene for afsoning på bopælen, jf. lovens § 78 c, og af mulighederne for tilbagekaldelse af tilladelse til afsoning på bopælen, jf. lovens § 78 e.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2010 og finder anvendelse på personer, der idømmes fængselsstraf efter denne dato.

En person, der er idømt flere fængselsstraffe – f.eks. en fængselsstraf i 3 måneder for underslæb (jf. straffelovens § 278) og efterfølgende en fængselsstraf i 40 dage for et knytnæveslag (jf. straffelovens § 244) – og som ikke ville være omfattet af de hidtil gældende regler for afsoning på bopælen med elektronisk fodlænke, fordi den samlede frihedsstraf udgør mere end 3 måneder, vil kun kunne opnå tilladelse til afsoning på bopælen med

elektronisk fodlænke mv., hvis *begge* domme er afsagt 1. juli 2010 eller senere, eller – i tilfælde, hvor den ene dom er afsagt før den 1. juli 2010 og den anden efter – hvis den fængselsstraf, som er idømt før den 1. juli 2010, er afsonet på tidspunktet for kriminalforsorgens afgørelse af den pågældendes ansøgning.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighedsområde og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det foreslås, at de foreslåede ændringer af lov om fuldbyrdelse af straf mv. kan sættes i kraft for Færøerne ved kongelig anordning med de afvigelser, som de færøske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lov-
bekendtgørelse nr. 1337 af 3. december 2007,
som ændret bl.a. ved lov nr. 496 af 17. juni
2008, § 4 i lov nr. 500 af 17. juni 2008 og § 5
i lov nr. 501 af 12. juni 2009, foretages føl-
gende ændring:

§ 78 a. Justitsministeren eller den, der be-
myndiges dertil, kan efter ansøgning fra per-
soner, der er idømt fængselsstraf i indtil 3
måneder, meddele tilladelse til, at straffen ud-
stås på bopælen under intensiv overvågning
og kontrol efter reglerne i lovens §§ 78 b-78
f.

1. I § 78 a, stk. 1, ændres »indtil 3 måneder«
til: »indtil 5 måneder«.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 kan ikke med-
deles personer, der er idømt fængselsstraf i
indtil 14 dage for overtrædelse af lovgivnin-
gen om våben og eksplosivstoffer, med min-
dre straffen tillige er idømt for overtrædelse
af anden lovgivning og den eller de skete
overtrædelser af lovgivningen om våben og
eksplosivstoffer ikke har været af væsentlig
betydning for straffens længde.

Stk. 3. Justitsministeriet fastsætter regler om
den administrative behandling af ansøgninger
om strafudståelse på bopælen under intensiv
overvågning og kontrol. Justitsministeriet kan
i forbindelse hermed bestemme, at der kun
tillægges ansøgninger indgivet inden udløbet
af bestemte frister opsættende virkning, såle-
des at straffuldbyrdelsen udsættes. En ansøg-
ning kan dog ikke tillægges opsættende
virkning, hvis politidirektøren har underrettet
kriminalforsorgen om, at hensynet til politiets
forebyggende virksomhed skønnes at kræve,
at den dømte påbegynder straffuldbyrdelsen
uden at afvente behandlingen af en sådan an-
søgning.